



Брюксел, 9.12.2020 г.
COM(2020) 788 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Европейски пакт за климата

1. Въведение

Европейският съюз е твърдо решен да се насочи към ускоряване на действията в областта на климата и околната среда във всички направления. През декември 2019 г. Европейската комисия представи Европейския зелен пакт¹ — нашия план за превръщането на ЕС в справедливо, здравословно, устойчиво и процъфтяващо общество. Устойчива икономика, която работи за хората и за природата. Неутралност по отношение на емисиите на парникови газове. Икономически растеж, който е отделен от използването на ресурси и от замърсяването.

Пет години след Парижкото споразумение към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата и Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие нашият напредък не е достатъчно бърз², за да предотвратим необратими и катастрофални изменения на климата. От научна гледна точка трябва да действаме незабавно, за да имаме шанс за постигане на определените в Париж цели в областта на климата, по-специално да ограничим глобалното затопляне под 2°C и да продължим усилията за ограничаване на затоплянето до 1,5°C. За целта трябва с ускорени темпове да полагаме усилия за **възстановяване на начина, по който взаимодействаме с природата**, да защитим здравето и благополучието на хората от рисковете, свързани с климата и околната среда, и да осигурим **здрава и процъфтяваща планета** за нас и за следващите поколения.

Европейският зелен пакт е отговор не само на науката, но и на **исканията от страна на гражданите за по-засилени действия**. Проучванията на общественото мнение показват, че девет от всеки десет европейци считат изменението на климата за сериозен проблем³ и смятат, че опазването на околната среда е важно за тях в личен план⁴. Много от решенията, описани в Европейския зелен пакт, могат да постигнат успех само ако са разработени социално справедливо и ако гражданите, общностите, дружествата и организациите изиграят своята роля заедно с държавните политики и регулирането.

Ето защо Европейската комисия стартира Европейски пакт за климата, за да може всеки да помага за изграждането на по-зелена Европа и да подкрепя постигането на целите за устойчиво развитие. Предложен в политическите насоки на председателя на Европейската комисия, Пактът за климата ще обедини *„регионите, местните общности, гражданското общество, промишлеността и училищата. Заедно те ще подготвят и поемат набор от ангажименти, за да се постигне промяна в поведението, като се започне от отделния човек и се стигне до най-голямото многонационално предприятие.“*⁵

¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_bg

² <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

³ Специален Евробарометър 490: Изменение на климата (2019 г.): https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_bg

⁴ Специален Евробарометър 501: Нагласи на европейските граждани към околната среда (2020) : https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2257_92_4_501_BG

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf

Пактът за климата ще осигури платформа за съвместна работа за справяне с изменението на климата и влошаването на околната среда и за усвояване на възможностите, които се разкриват с решителни действия и устойчив начин на живот. Пактът ще свърже хората от всички сфери на живота, за да подобряват разбирането си за предизвикателствата, да поканят всички европейци да участват и да се възползват, да разработват големи и малки решения и да предизвикат и увеличават положителните промени. **Развитието и разширяването на Европейския пакт за климата ще продължи с течение на времето**, стимулирано от ангажираността и креативността на гражданите и заинтересованите страни, които ще станат част от него.

Пактът ще даде възможност за действия на мнозина в Европа, които споделят тези стремежи и са готови да допринесат и да привлекат онези, които досега са били по-малко ангажирани. По време на обществената консултация, проведена в подкрепа на разработването на Пакта, Комисията получи над 3500 мнения, като много от тях бяха от граждани във всички 27 държави – членки на ЕС, и извън него.⁶ Комисията ще продължи да слуша с интерес гражданите, общностите, гражданското общество, фирмите и останалите заинтересовани страни.

1.1. Защо ни е нужен Европейски пакт за климата?

Кризата с климата не е бъдещ проблем — ние, хората, вече сме изменили климата на Земята и сме влошили по-голямата част от нейните екосистеми. Последните пет години са най-топлите в историята. Въздействието на изменението на климата вече е безспорно: суши, горски пожари, бури, наводнения и други екстремни метеорологични явления се увеличават в световен мащаб. То повлиява тежко демографските тенденции. Изменението ще бъде драстично и с непредвидими последици, ако възможно най-бързо не намалим екологичния си отпечатък и емисиите. Въздействието му коренно ще преобрази нашия свят, като засегне първо най-уязвимите групи по света и в нашите общество⁷.

Институциите на ЕС играят важна роля при оформянето на политиката и законодателството за осъществяването на Европейския зелен пакт. Наскоро Комисията предложи и по-засилена амбиция за намаляване на емисиите през следващото десетилетие⁸ и представи подхода си към устойчивостта и целите за устойчиво развитие⁹.

⁶ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12219-European-Climate-Pact/public-consultation>

⁷ „Преглед на рисковете от природни и причинени от човека бедствия, пред които може да бъде изправен ЕС“ относно това как държавите членки и ЕС оценяват и предотвратяват рисковете, включително по отношение на изменението на климата. Механизъмът за гражданска защита на Съюза помага за координирането на помощта на държавите членки при извънредни ситуации: https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/european-disaster-risk-management_en

⁸Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г.: Инвестиране в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на народите ни, COM/2020/562 https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/2030_ctp_bg

⁹ Изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие – комплексен подход, 17 ноември 2020 г., SWD(2020)400 final

В действителност не започваме от нулата. **Пактът за климата ще действа заедно с множество съществуващи инициативи, мрежи и движения.** Младите активисти в областта на климата привлякоха вниманието на света и зададоха параметрите на дебата за изменението на климата. Съгласно Европейското споразумение на кметовете за климата и енергетиката¹⁰ органите на местното самоуправление дават насоките на общинско равнище, като често показват повече амбиция и конкретни действия от националните си правителства в ангажирането на граждани и заинтересовани страни на своя територия. Европейската платформа на заинтересованите страни в областта на кръговата икономика¹¹ и други платформи с много заинтересовани страни, работещи по целите за устойчиво развитие,¹² обединиха заинтересованите, за да вдъхновят промяна в начина, по който произвеждаме и потребяваме. Промислените алианси и други водени от бизнеса инициативи също спомогнаха да се определят потребностите и да се набележат решения за промишлеността при включването ѝ в зеления преход.

В духа на Европейския зелен пакт Комисията като институция също се ангажира да дава пример и до 2030 г. да стане неутрална по отношение на климата. **Подробен план за екологизиране на Европейската комисия, като наш собствен институционален ангажимент,** се планира в началото на 2021 г.¹³

Изследванията и иновациите играят съществена роля в разработването и насърчаването на използването на решенията, които са необходими за постигане на европейската амбиция в областта на климата¹⁴. Дружествата — както големите корпорации, така и малките предприятия, възприемат нови бизнес модели и внедряват иновативни технологии, за да повишават устойчивостта си. Общностните проекти в областта на енергетиката в целия ЕС допринасят за внедряването на възобновяеми енергийни източници, насърчават участието и ангажират гражданите¹⁵. Социалните партньори разработват съвместни решения, за да осигурят справедлив преход към неутралност по отношение на климата.

За да намалим емисиите и да се приспособим към изменения климат ще се наложи всички да променим навиците си. Много от тези промени ще подобрят начина ни на живот, придвижването, охлаждането или отоплението на домовете ни, производството и потреблението. Вече съществуват голяма част от необходимите знания, както и много доказани решения. Тези решения могат да дойдат от организации или лица, както пряко (поведение и дейност в нашите общности), така и косвено (насърчаване на партньори, предприятия или политически лидери да предприемат действия в областта

¹⁰ <https://www.covenantofmayors.eu>

¹¹ <https://circulareconomy.europa.eu/platform>

¹² https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/multi-stakeholder-platform-sdgs_en

¹³ Той ще надгражда работата на Комисията по внедряването на Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS) от 2005 г. насам. https://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm.

¹⁴ „Хоризонт 2020“: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

¹⁵ „Енергийните общности: преглед на енергийните и социални новости“ (Energy communities: an overview of energy and social innovation“

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC119433/energy_communities_report_final.pdf

на климата). Чрез Пакта за климата тези решения ще са по-видими и с приоритет, за да служат за вдъхновение на останалите.

Пандемията от COVID-19 показва колко крехки са обществото и икономиката ни, когато се появят системни сътресения. Изменението на климата и влошаването на околната среда са други големи сътресения, които се развиват в световен мащаб и подлагат на изпитание и компрометират в еднаква степен нашето здраве и благосъстояние. През следващите две години се очаква правителствата **по света да изразходват около 10 трилиона евро¹⁶, взети назаем от бъдещите поколения, за да реагират на кризата, причинена от COVID-19.** Това е моментът да защитим климата и природата и да насочим тези разходи към изграждането наново на нашето общество, но съгласно концепцията на Европейския зелен пакт. Въпреки че много от решенията, които са необходими за възстановяването от COVID-19 и за борба с изменението на климата, зависят главно от действията на правителствата, ежедневните ни решения също оказват голямо въздействие. Чрез Пакта за климата този удачен момент и потенциалът на действията на отделните хора и на общността ще се използват с цел възстановяване на Европа.

1.2. Какво представлява Пактът за климата?

Европейският пакт за климата е инициатива на Комисията за взаимодействие с различни заинтересовани страни и гражданското общество с цел тяхното ангажиране с действия в областта на климата и с по-устойчиво поведение. Чрез него **хората и организациите могат да научат за изменението на климата, да разработят и внедрят решения и да се свържат с другите, за да мултиплицират въздействието на тези решения.** Освен това ще се създаде оживено **пространство** за споделяне на информация, провеждане на дебати и предприемане на действия по кризата с климата. Ще бъде **предложена подкрепа** за развиване и консолидиране на европейско движение за климата.

Европейският пакт за климата ще бъде съсредоточен върху **повишаване на осведомеността и подкрепящи действия.**

При стартирането на Пакта за климата гражданите и организациите ще получат покана да се запознаят и да се ангажират с конкретни действия, като станат негови посланици. През първата година дейността на Пакта ще бъде разширена, за да предостави също така възможност за стартиране и присъединяване към ангажименти за действия в областта на климата, обмен на опит и изследване на общото въздействие на съвместните действия. Тъй като Пактът за климата ще бъде отворена инициатива, в него ще се предлагат разнообразни възможности за ангажиране, съобразени с нуждите на неговите поддръжници.

¹⁶ <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2020/09/30/october-2020-fiscal-monitor>

Ръководен от Комисията специален секретариат ще подкрепя осъществяването на Пакта. Воден от принципите на многоезичието, приобщаването и участието, секретариатът ще стартира дейност през 2021 г. и ще помага на Комисията за:

- **информирание и комуникация** с тези, които вече изпълняват действия в областта на климата, както и с тези, които са „безразлични“ и „труднодостъпни“, за установяване и представяне на добри практики, които да помогнат за ускоряването на необходимите промени и за управление на онлайн платформата на Пакта, която ще се развива заедно с него;
- **взаимодействие** с граждани и заинтересовани страни и улесняване на смислено участие, създаване на мрежи и съвместно планиране на действия, например чрез представяне на местния опит в областта на климата, положителни примери и нагласи относно климата и (съ)организиране на различни видове прояви с участие на широка основа. Центърът за знания към Пакта ще подкрепя инициативите в областта на климата с експертни знания и партньорска подкрепа;
- **подкрепа** за установяване на управлението и осъществяването на Пакта, осигуряване на връзки със съответните инициативи, групи и институции¹⁷, оценяване и активизиране на инициативата.

Успехът на Пакта може да се измери с броя на ангажиментите или посланиците. По-важното е, че успехът му ще се отрази чрез равнището на приемане или исканията за климатични и екологични инициативи в обществото.

2. Осведоменост

Изменението на климата се случва тук и сега. Сушите, горските пожари, повишаването на морското равнище, влошаването на качеството на земите и стихийните наводнения вече стигат до нас по един или друг начин. Въздействието може да бъде пряко, например върху здравето, повредено имущество, унищожаване на културното наследство, загуба на реколта, или косвено, например чрез миграция, предизвикана от климата, заплахи за продоволствената сигурност или нарушени търговски и инвестиционни потоци. Въпреки че всички са изложени на риск, тези въздействия се отразяват по-тежко на бедните и уязвимите. Това повдига важни въпроси за справедливостта, демокрацията, равнопоставеността, равенството и солидарността.

Въпреки обхвата и сериозността на изменението на климата все още има **отричащи, съмняващи се и забавящи действията в областта на климата**. Ето защо е важен конструктивният и открит диалог на базата на научни факти. Вярната и точна фактология е решаваща първа стъпка в борбата с дезинформацията и в развенчаването на митовете. Ясните послания за природата и изменението на климата са мощна покана за предприемане на действие: у дома, в училище, в новините и на работното място.

¹⁷ Като Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Пактът ще спомогне за **разпространението на знания за действия** в областта на климата, които са научно обосновани и осигуряват практическа основа за избора, който правим в ежедневието си. Заедно с организациите, които желаят да се присъединят, Комисията ще разработи и предостави на разположение разнообразни комуникационни материали, достъпни за всички, и инструменти за реализиране на Пакта. Пактът ще надгражда богатото разнообразие от вече съществуващи инициативи в Европа, ще представя съществуващите решения с цел вдъхновение и обучение и ще помага на мрежите от поддръжници на климата и общностите да реализират собствените си амбиции в областта на климата или да обединят усилията си с други.

Комисията допълнително ще улеснява и повишава осведомеността чрез:

- приемане на **посланици на Пакта** за климата с различен произход и професии. Посланиците ще се ангажират с действия в областта на климата и ще участват в дебати с гражданите в техните общности и мрежи относно възможностите за действие. Защо е спешно. Защо всеки един от нас е от значение. Комисията ще признае официално действията на посланиците и ще им предостави комуникационни материали и възможности за обмен в мрежа и ще им помогне да разширяват дейността си в Европа и извън нея.
- превръщане на **научно обоснованата информация в практически варианти** за действие, които носят незабавни, многобройни ползи за хората и общностите, например чрез пилотна инициатива, приканваща учени в областта на климата да посещават училищата или висшите учебни заведения, в които са се обучавали. Комисията ще търси начини да направи резултатите от научните изследвания по-достъпни за широката общественост, като приеме насоки за изследователските проекти, финансирани от ЕС, които те да следват в дейностите си по разпространение на информация и за комуникация.
- **насърчаване на грамотността в областта на климата и интегриране на науката и решенията в образователните програми** в училищата, професионалното образование и обучение, висшето образование и ученето през целия живот.
 - Чрез новата коалиция на ЕС за образование, посветено на климата, ще се мобилизира експертен опит¹⁸, ще се осигурят ресурси за работа в мрежа и ще се подкрепят творчески подходи с преподаватели, ученици и студенти¹⁹.
 - В момента Комисията мобилизира своите общности eTwinning и School Education Gateway, като обединява няколко хиляди преподаватели и училища и възникващата мрежа Blue Schools за насърчаване на екологично образование, умения и промяна на поведението.

¹⁸ Постигане на европейското пространство за образование до 2025 г. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>

¹⁹ https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/document-library-docs/eea-communication-sept2020_en.pdf

- Кътът за обучение на Комисията²⁰ ще допринесе, като предостави учебни материали за деца, тийнейджъри и преподаватели, разработени от институциите на ЕС, а Европейският младежки портал²¹ ще спомогне за повишаване на осведомеността на младите хора относно Пакта за климата и ще призове към действие.
 - Комисията също така ще предложи европейска рамка за компетентностите, която да спомогне за разработването и оценката на знанията, уменията и нагласите относно изменението на климата и устойчивото развитие.
- **развенчаване на митовете в областта на климата и противодействие на отхвърлянето и дезинформацията, свързани с климата**, в съответствие с поуките, извлечени при кризата с COVID-19. За целта Комисията ще използва своя План за действие срещу дезинформацията²² и съответните действия от Европейския план за действие за демокрация.²³
 - **анимиране на онлайн и офлайн срещи и събития** на различни езици на ЕС и насочване към разнообразна аудитория, за да се внуши усещане за общност на целите в областта на климата. Във всеки кът на Европа има отлични примери за действия в областта на климата, които си заслужава да бъдат споделени: чрез Пакта ще се подкрепят и насърчават местният и регионалният обмен и диалогът, за да се събере този богат опит като основа за вдъхновяване на действия. Пактът ще надгражда и върху нарасналото използване на онлайн събития като изгодни алтернативи с по-ниски емисии и повече приобщаване, за да се повиши осведомеността относно кризата с климата и относно възможностите, които Пактът предоставя. Комисията ще провежда **ежегодно събитие**, за да прави преглед на напредъка и да популяризира идеи, действия и решения.
 - насърчаване на действията, които отчитат социалната устойчивост, социалното благополучие, приобщаването, равнопоставеността, многообразието, достъпността и ценовата постижимост за всички и които имат за цел да достигнат до най-уязвимите хора и области.

използване **на съществуващите инициативи на няколко заинтересовани страни** с цел повишаване на осведомеността. Чрез няколко съществуващи платформи²⁴ може да се разпространява информация, например за въздействието на консумацията и

²⁰ https://europa.eu/learning-corner/home_bg

²¹ https://europa.eu/youth/home_bg

²² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/tackling-online-disinformation>;

²³ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/edap_communication.pdf

²⁴ Например Coal Regions in Transition (Платформа за въгледобивните региони в преход), Clean Energy for EU Islands (Чиста енергия за островите на ЕС), Covenant of Mayors for Climate and Energy (Споразумение на кметовете за климата и енергията), Обсерваторията на енергийната бедност на ЕС и Renovation Wave's Open Platform (Отворена платформа на Renovation Wave). Повече информация относно тези платформи е посочена на уебсайта на Пакта.

производството на електрическа енергия, сградите и изменението на климата, и да се улесни обменът на опит, решения и добри практики.

Посланици на Европейския пакт за климата

Мисия

Посланиците на Пакта ще дават пример чрез действия за опазване на климата и околната среда и ще се превърнат в проактивен мост между гражданското общество, заинтересованите страни и Европейската комисия.

Кой може да стане посланик?

Всеки може да кандидатства за посланик²⁵. Организациите могат също да предложат представител, който да стане посланик от тяхно име. Стремешът да се постигне баланс на половете сред посланиците също ще бъде от значение, за да могат да се предложат модели за подражание в областта на климата.

Как да стана посланик?

Кандидатурите ще се подават чрез уебсайта на Пакта. Кандидатите ще бъдат помолени да опишат накратко обхвата на своите (планирани) дейности и опит. Функцията „Посланик“ е подходяща за хора, които са ангажирани с действията в областта на климата и околната среда и които се придържат към ценностите на Пакта. Посланиците ще бъдат одобрявани чрез обективен, прозрачен процес въз основа на качествата и мотивацията на кандидатите за срок от една година с възможност за удължаването му.

Защо да стана посланик?

Посланиците ще бъдат представени на уебсайта на Пакта и в каналите на Комисията в социалните медии и ще могат да използват платформите и комуникационните материали на Пакта. Те ще бъдат част от мрежата на посланиците, която ще предлага възможности за взаимен обмен, обсъждания и обучения.

3. Действие

Пактът за климата ще насърчава **демократични, научно доказани, практически, прозрачни, местни, приобщаващи и дълготрайни** действия на отделни граждани и организации по отношение на изменението на климата.

²⁵ Въпреки че първоначално обхватът на Пакта е ограничен до територията на ЕС, вече има добри инициативи, ръководени от ЕС, които обхващат и други държави, например седмиците на дипломатията на ЕС по въпросите на климата, почистване на плажовете и други дейности, организирани от делегациите на ЕС по цял свят, напр. https://ec.europa.eu/info/events/eu-beach-cleanup-2020_en

3.1. Насърчаване на участието

Много хора смятат, че имат твърде малко влияние върху важните решения, като например как да се борим с изменението на климата. Процеси като граждански диалози и събрания²⁶ показват, че **прякото участие на хората** във важни и сложни обсъждания **създава чувство на съпричастност, отключва технологични и социални иновации и оптимизира вземането на решения**. Тъй като ЕС увеличава своите цели по отношение на климата, Пактът ще се свързва пряко с всички равнища на управление, както и с гражданското общество и европейските граждани чрез стартиране на демократични дебати, които включват гледните точки на гражданите в цялото им многообразие.

Участието в Пакта ще допринесе за **движение в областта на климата** в общностите и регионите на Европа и ще подчертае **социалните връзки**, вдъхновени от общи, равнопоставени, ръководени от общността действия по отношение на климата с цел подобряване на нашето здраве и местната среда.

Участниците в Пакта, независимо дали отделни лица или организации, ще се включат по различни начини. Например те ще могат да **регистрират своите инициативи и ангажименти в областта на климата** в онлайн платформата на Пакта за климата или да се присъединяват към инициативи на други участници. Участниците в Пакта ще могат да изразяват интерес към работата на другите и да се свързват с тях, за да генерират допълнителни действия и ускорение в общностен дух. Налице е ясен интерес: над 80 % от респондентите в обществената консултация относно Пакта за климата са изразили интерес да поемат ангажимент за действие в областта на климата.

В Пакта ще се разгледа възможното сътрудничество с глобалната кампания и платформа „Count Us In“ („Бройте и нас“)²⁷, която има за цел да насърчи 1 милиард души да предприемат действия, и с подобни или допълващи се инициативи, насочени към насърчаване на хората да предприемат действия в областта на климата в ежедневието си и към представяне на колективното въздействие на отделните действия.

По-специално **Пактът ще прикани младите хора** да продължат да поставят проблемите на климата и околната среда на преден план в световния дневен ред. Те имат най-голям интерес от действията в областта на климата, тъй като решенията, които вземаме днес, оформят света, в който ще живеят като възрастни и ще оставят на децата си. За да насърчи още повече участието в политиката в областта на климата и да подкрепи младежките действия в областта на климата, Комисията ще участва в редовни диалози с младите хора и ще им предложи важно място в Пакта. За тази цел тя ще създаде заедно с младите хора структурирана програма за ангажираност като част от Пакта.

²⁶ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-climate-pact-exploratory-opinion>

²⁷ <https://www.count-us-in.org>

За да остане Пактът отворена, приобщаваща и амбициозна инициатива, хората и организациите, желаещи да участват чрез регистрацията на ангажимент, трябва да зачитат неговите ценности.

Ценностите на Пакта

1. Наука, отговорност и ангажираност. Участието в Пакта ще доведе до положителни климатични действия, вдъхновяващи или насърчаващи другите да се присъединят. Участниците ще допринесат с конкретни, основани на науката, надеждни действия с ясни и в идеалния случай измерими резултати, за да покажат въздействие.
2. Прозрачност. Участниците в Пакта се ангажират да споделят подходяща информация за своите действия, методологии и резултати с други участници в Пакта и с обществеността. Това ще помогне на участниците и другите да проследяват напредъка, да правят подобрения, да се учат от инициативи или да се присъединяват към инициативи на други участници и да разбират цялостното въздействие на предприетите действия.
3. Без зелена заблуда. Ангажиментите ще се регистрират по такъв начин, че да става ясно, че те са конкретни, публични и прозрачни. Комисията ще разработи подходящ начин за наблюдение на напредъка, като се въведат различни равнища на контрол в зависимост от капацитета на участника²⁸.
4. Амбиция и неотложност. За да постигнем целите по отношение на климата и околната среда, трябва бързо и решително да се противопоставим на дългогодишното поведение и предположения. Макар и всяка малка стъпка да е от значение, участниците в Пакта ще се стремят и към трансформативни решения, включително далновидни проекти, експерименти, иновативни начини за сътрудничество и лоялна конкуренция за постигане на резултати.
5. Действия, съобразени с местните условия. Обсъжданията и действията ще бъдат съобразени с местните условия и целевите групи. Колкото по-близо до реалното ежедневие на хората, толкова по-добре.
6. Разнообразие и приобщаване. Всеки ще може да участва независимо от произхода и професията си²⁹. Пактът ще има за цел да премахне пречките пред действията в областта на климата. Това включва пречките, произтичащи от личностните особености, като пол, възраст и увреждания. Това ще помогне на участниците в Пакта да се включват в дебати като тези за бъдещето на Европа. При разработването на Пакта Комисията ще разчита на креативността и

²⁸ При подхода ще се вземат предвид други подходящи рамки и инициативи, като съображенията във връзка с жизнения цикъл или инициативата за обосноваване на твърдения за екологосъобразност, стартирана като част от Европейския зелен пакт: https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/initiative_on_green_claims.htm

²⁹ В Стратегията за равенство между половете за периода 2020 —2025 г. са очертани действия, свързани и с Пакта: https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_bg

разнообразието от възгледи, произтичащи от демократичните механизми и механизмите за участие.

3.2. Възможно най-удачно използване на цифровите инструменти

За да активизира участието, Пактът ще използва информационните технологии, за да осигури **иновативни начини за привличане на гражданите и изпълнение на действията**, като се вземе предвид необходимостта от осигуряване на универсална достъпност за всички³⁰. Например:

- Пактът ще насърчава използването на най-новите цифрови технологии и услуги (напр. сензори, изкуствен интелект, данни) с цел постигане на най-добри резултати и ускоряване на зеления преход.
- Пактът ще използва своята онлайн платформа и други цифрови инструменти, за да даде възможност на хората да **създават иновации и да търсят решения за устойчиви промени** в поведението на индивидуално и колективно равнище. Например Пактът ще проучи инициативи като използването на интегрирани ИТ системи, разработени в рамките на изследователска дейност, финансирана от ЕС. Чрез тези системи местните общности могат да използват мобилни телефони за събиране на данни³¹ относно качеството на въздуха, състоянието на почвата, дивата природа или климата и да ги съвместят автоматично с наблюденията от програмата на Съюза за наблюдение и мониторинг на Земята.³² Целта е данните на гражданите да бъдат свързани с по-широкообхватни европейски тенденции, да се подпомагат решенията или ефективните действия за адаптиране към изменението на климата, както и действията за намаляване на емисиите и замърсяването. „Коперник“ показва как нашата планета и местната среда се променят поради изменението на климата и може да осигурява обективни и надеждни данни, които да бъдат в основата на вземането на решения, както и да повишава осведомеността и да направлява действията.
- **В онлайн, интерактивни граждански диалози**, синхронизирани например с обсъжданията относно Конференцията за бъдещето на Европа, присъстващите ще получат покана да споделят своите виждания, идеи и очаквания относно това

³⁰Европейската стратегия за хората с увреждания за периода 2010 —2020 г. е насочена към осигуряване на по-широк достъп до стоки и услуги за хората с увреждания. В момента се подготвя нова стратегия за периода 2021—2030 г. относно правата на хората с увреждания с цел да се гарантира спазването на техните права и пълноценното им участие в обществото.

³¹Европейският портал за данни събира метаданните за информацията от публичния сектор, достъпни в европейските държави, и също ще е от значение за Пакта. <https://www.europeandataportal.eu/bg>

³²<https://www.copernicus.eu/bg>

какво означава за тяхната общност и за ежедневието им Европа нулевите емисии и нулевото замърсяване³³.

- Комисията ще насърчава и подкрепя пространства, които дават възможност за **индивидуални и отборни състезания, определяне на цели и споделяне на напредъка**, като например приложения, позволяващи на лица и организации да изпращат ангажименти. Комисията вече е въвела пилотно подобни механизми за предизвикателствата Social Biking Challenge³⁴ и European Cycling Challenge.³⁵

3.3. Надграждане и подкрепа на съществуващи инициативи

Европейският пакт за климата **ще надгражда и подкрепя множеството инициативи**, които възникват или вече съществуват. За целта Комисията ще създаде **център за знания**, в който ще се събира съответна информация и експертни познания и ще се предоставя достъп до тях както чрез онлайн платформата на Пакта, така и чрез специфични услуги за подкрепа. Центърът за знания ще подкрепя съществуващите и нововъзникващите инициативи, като им помага да се разрастват, да възпроизвеждат това, което вече дава резултат, да изграждат капацитет, като предлагат знания и ноу-хау, и да прилагат наученото на практика.

Центърът за знания към Пакта ще действа заедно с „центровете за умения в областта на **социалните иновации**“³⁶, които ще подпомагат разширяването и възпроизвеждането на иновативни проекти, финансирани по програмата на ЕС за заетост и социални иновации. Целта е да повиши осведомеността относно потенциала на социалната икономика за справяне с екологичните предизвикателства чрез проекти по места. Целта на предстоящия План за действие относно социалната икономика, който ще бъде изготвен до края на 2021 г., също ще е да се подобрят социалните иновации.

Пактът ще предостави **преглед на наличните финанси или на тези, които са необходими**³⁷ за инициативи, свързани с климата, включително за по-малки проекти по места от различни източници (напр. ЕС, държави членки, филантропски организации, частния сектор). Целта ще бъде да се помогне за мобилизиране на подкрепа за местни инициативи в областта на климата, за които са необходими малко ресурси, но които имат потенциал да се разпространят в обхванатите общности и да доведат до големи и положителни въздействия.

Мисиите на „Хоризонт Европа“³⁸, партньорствата и проектите, създадени съвместно със заинтересовани страни и граждани, ще предоставят възможност за

³³ Планът за действие относно нулевото замърсяване на въздуха, водите и почвите ще допринесе за целите на Пакта, например чрез специални инициативи на заинтересованите страни https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_bg

³⁴ <https://mobilityweek.eu/eu-initiatives/social-biking-challenge/>

³⁵ <https://civitas.eu/event/european-cycling-challenge>

³⁶ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=629&langId=bg&callId=604&furtherCalls=yes>

³⁷ Обновената стратегия за устойчиво финансиране, която ще бъде приета от Комисията в началото на 2021 г., ще осигури подходящата уредба за подкрепа на тази инициатива.

³⁸ <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en>

колективно обсъждане и определяне на цели, както и за заявяване на ангажименти, свързани с климата. Мисиите по „Адаптиране към изменението на климата, включително промяна в обществото“³⁹ и „Неутрални по отношение на климата и интелигентни градове“⁴⁰ ще осигурят пространство за всички съответни участници, по-конкретно гражданите, за да участват в съвместното разработване, изпълнение и оценка на необходимите решения въз основа на най-добрата налична наука.

Първоначално в рамките на Пакта за климата приоритет ще се отдава на действията с насоченост към зелените пространства, зелената мобилност, ефективните сгради и обучението за заемане на зелени работни места, чрез съществуващите и приложими механизми на Комисията за подкрепа. Тези четири области предлагат непосредствени ползи не само за климата, но и за здравето и благосъстоянието на гражданите. **С времето Пактът ще се разшири и в други области, като устойчиво потребление и производство, качество на почвите, здравословна храна и устойчиви начини на хранене,**⁴¹ **океани, селски и крайбрежни райони и други.** Чрез уебсайта на Пакта за климата⁴² ще се предоставя актуален преглед на инициативите, действията и наградите на ЕС в подкрепа на действията в областта на климата, като се започне от четирите приоритетни области.

3.3.1. Зелени пространства

Европа се нуждае от повече зелени пространства, за да изгради устойчивост предвид заплахите за климата и здравето. **Комисията вече обяви подкрепата си за засаждането на още три милиарда дръвчета в Европа до 2030 г. като част от новата си стратегия за биологичното разнообразие.**⁴³ Имаме нужда от дървета и други зелени пространства в градовете, тъй като зелените градски зони едновременно поглъщат емисиите и намаляват прекомерните температури, докато в селските райони те осигуряват множество ползи за биоразнообразието, земеделието и екотуризма. Дърветата обаче се нуждаят от дългосрочни грижи и управление след засаждането. Пактът ще подкрепи **местни общности, организации и лица, ангажирани с нови инициативи за засаждане на дръвчета и за полагане на грижи за тях**, например чрез информация и по-голяма публичност. Ще бъде направена връзка с подкрепяните от ЕС земеделски планове в държавите членки и редица европейски фондове (кохезионни фондове, програма LIFE и др.) и платформи (новата платформа за екологизиране на европейските градове, обявена като част от стратегията за биологичното разнообразие).

³⁹ https://ec.europa.eu/info/horizon-europe/missions-horizon-europe/adaptation-climate-change-including-societal-transformation_bg

⁴⁰ https://ec.europa.eu/info/horizon-europe/missions-horizon-europe/climate-neutral-and-smart-cities_bg

⁴¹ Комисията ще разработи заедно със заинтересованите страни до 2-ро тримесечие на 2021 г. кодекс и рамка за мониторинг на ЕС за отговорното бизнес и маркетингово поведение по протежение на веригата за снабдяване с храни.

⁴² <https://europa.eu/climate-pact>

⁴³ https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/strategy/index_bg.htm

Местните власти по-специално могат да проектират градските райони така, че да създават място за разрастване на горите, парковете и градините в градовете. Поради ограниченията, наложени в резултат на COVID-19, все повече кметове осъзнават важността на разширяването на местните зелени градски зони за благополучието на гражданите в допълнение към добре познатите ползи по отношение на намаляването на емисиите и адаптирането към изменението на климата.

Пактът ще обърне внимание на особената роля на селските райони⁴⁴ за осигуряване на балансирано териториално разпределение на населението и като пазители на устойчиви ландшафти с екосистеми в добро здраве и начин за избягване на пренаселеността на градовете.

Пактът ще:

1. предоставя информация на кметовете и местните и регионални власти, получавана от съществуващи ресурси, мрежи и платформи като Европейското споразумение на кметовете за климата и енергетиката,⁴⁵ Европейската зелена столица,⁴⁶ мрежите Green Leaf, инструмента „Зелен град“ и Green City Accord;
2. предлага на местните власти решения за възстановяване, защита и разширяване на зелените градски пространства. Решенията ще надграждат съществуващи политики и инициативи, ще се основават на констатации от изследователски проекти на „Хоризонт Европа“, като например природни решения, които създават възможно най-много качествени работни места, бизнес възможности и климатична издръжливост;
3. осигурява форум за диалог и сътрудничество между общностите, бизнеса, собствениците на земи и местните власти, за да се гарантира, че достатъчно земя ще възвърне растителното си покритие, така че всеки да може да се възползва от многото предимства, които възстановяването на растителното покритие предлага по отношение на климата, здравето и екосистемите.

3.3.2. Зелена мобилност

Всички ние трябва да се придвижваме ефективно и можем да го правим, като същевременно сме в полза на здравето си и околната среда. Значителен дял от емисиите, свързани с нашите лични действия, се определя от възможностите за транспорт, които имаме, и избора на мобилност, който правим. Подпомогнати от цифрови решения и по-голяма достъпност, общественият транспорт, колоезденето, ходенето пеша и други форми на чиста мобилност имат потенциала да направят нашите градове по-чисти и да създадат нови възможности за работни места и иновации.

⁴⁴ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12525-Long-term-vision-for-rural-areas>

⁴⁵ Постепенно връзките с глобални партньори могат да бъдат насърчавани в контекста на Международното споразумение на кметовете.

⁴⁶ <https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/>

Това масово движение към екологосъобразна мобилност вече е в ход. Много европейски градове и техните жители търсят по-безопасни, здравословни и по-изгодни възможности за мобилност, като подобряване на инфраструктурата за велосипедисти, разработване на схеми за споделяне на превозни средства или закупуване на зелени автобуси, плавателни съдове и влакове. В селските райони разстоянията обикновено са по-значителни, отколкото в градските, като общественият транспорт обикновено е на по-редки интервали и се ограничава до по-гъсто населените райони. На този фон Пактът ще популяризира иновативни решения, които **не пренебрегват нито един тип населено място**, включително практики като споделено пътуване с електрическо превозно средство или споделяне на автомобили, инфраструктура за велосипедисти за градски и дълги разстояния и транспорт при поискване. Това се отнася и за специфичните транспортни нужди на жените⁴⁷, изискванията за достъпност за хората с увреждания и възрастните хора, но също така и за избягване на жилищната сегрегация, като услугите на обществения транспорт се предоставят на разположение на всички.

Европейският пакт за климата ще представи и подкрепи множеството възможности, които имаме за ефективно придвижване по здравословни и по-малко замърсяващи начини, и ще насърчи местните и регионални органи да използват финансирането за сближаване, за да създават възможности за по-зелена мобилност. Той може да се свърже с други инициативи, като платформата за екологично чисти автобуси⁴⁸, чрез която градовете могат да купуват съвместно екологично чисти автобуси, мрежата CIVITAS — „градове за градове“, работеща за по-чиста градска мобилност⁴⁹ и Европейската платформа за планове за устойчива градска мобилност⁵⁰, която помага на градовете да декарбонизират своя транспорт. Въздействието на ангажиментите в Пакта върху екологичния транспорт може да бъде засилено чрез Европейската седмица на мобилността⁵¹, наградите за градска мобилност, дните за градска мобилност и Европейската година на железопътния транспорт (2021 г.).

В контекста на тези инициативи Пактът може да бъде **пресечна точка за ангажиментите на заинтересованите страни, градовете и регионите** за:

1. колективно закупуване на транспортни средства с нулеви емисии, като електрически автобуси или автобуси, задвижвани с водород;
2. колективно увеличаване на дължината и качеството на безопасната велосипедна инфраструктура, като същевременно се намаляват смъртните случаи по пътищата в градовете;

⁴⁷ https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC117687/kjna29833enn_1.pdf

⁴⁸ <https://cleanbusplatform.eu>

⁴⁹ <https://civitas.eu/> — мрежа от „градове за градове“, посветена на по-чист и по-добър транспорт в Европа, с над 800 иновативни мерки и решения за градски транспорт в над 80 града живи лаборатории в Европа.

⁵⁰ https://www.eltis.org/bg/mobility_plans/evropeyska-platforma

⁵¹ <https://mobilityweek.eu>

3. приемане на иновативни решения за мобилност и логистика и проектиране на планове за съпричастна и устойчива градска мобилност с индивидуални комбинации от решения за намаляване на емисиите и замърсяването на въздуха;
4. насърчаване на съчетание от възможности за транспорт, които предлагат на пътуващите въглеродно неутрален избор в ЕС, особено за по-кратки разстояния.

3.3.3. Екологични сгради

У дома, на работа или през свободното си време прекарваме голяма част от времето си на закрито — в сгради, отоплявани и охлаждаани чрез използване на изкопаеми горива, евентуално не добре изолирани, на места, които може да са неподходящи за големи горещини или студове. Ако вземем предвид целия жизнен цикъл на проектиране, изграждане, използване, обновяване и разрушаване, **секторът на сградите е най-големият потребител на енергия в ЕС (40 %), най-големият потребител на суровини (50 % от добиваните материали)**⁵² и по този начин един от най-големите източници на емисии на парникови газове (36 % от свързаните с енергията преки и непреки емисии). Повишаващите се температури, причиняващи по-чести горещи вълни, ще увеличат енергията, необходима за охлаждане на нашите сгради през топлия сезон — а за охлаждане на една офис сграда е необходима три пъти повече енергия, отколкото за отоплението ѝ.

За да направим сградите си по-щадящи по отношение на климата, трябва да използваме нисковъглеродни материали, да строим по-добре новите сгради и да обновяваме съществуващите сгради, тъй като повечето от тях ще продължат да съществуват през следващите десетилетия.

Пактът ще подкрепи **обновяването на сгради**⁵³ в съответствие с вълната на саниране, представена от Европейската комисия, за да намали техните емисии на парникови газове и да им позволи да издържат по-добре на въздействието на свързаните с климата опасности, като периодите на екстремни горещини или наводненията. Например:

1. Пактът ще предостави информация за многобройните ползи от подобряването на енергийната ефективност и тази на материалите по отношение на домовете, болниците, училищата, социалните домове и общинските служби.
2. Пактът ще насърчи ангажиментите, ще измери напредъка и ще улесни обсъждането между различните участници във веригата на доставки, водещи до обновяване.⁵⁴ Той ще създаде решения съвместно с гражданите чрез „Хоризонт Европа“ и ще предложи идеи за европейски „Баухаус“ — ново пространство за съвместно съзидание, където архитекти, художници, студенти, инженери и проектантите работят заедно, за да направят сградите по-малко разточителни и по-устойчиви.

⁵² Нов план за действие на ЕС за кръгова икономика за по-чиста и по-конкурентоспособна Европа, 11 март 2020 г. (COM(2020)98 окончателен) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0098>

⁵³ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_bg

⁵⁴ Заедно с портала BUILD UP (www.buildup.eu).

3. В контекста на вълната на саниране в ЕС⁵⁵ Пактът ще споделя насоки и техническа помощ за кметове и граждани, желаещи да се справят с производството и използването на енергия в сградите и да подобрят тяхната устойчивост, като обърнат специално внимание на достъпността и енергийната бедност.
4. Пактът ще насочва към наличните средства по програмата LIFE и Европейския фонд за регионално развитие, за да подпомогне полагането на усилия за саниране, движени от граждани, общности и региони, като оказва помощ конкретно на уязвимите общности.

3.3.4. Екологични умения

Действията в областта на климата вече осигуряват работни места и възможности за бъдещето. Заетостта в сферата на енергията от възобновяеми източници в ЕС вече надхвърли 1,5 млн. работни места⁵⁶. Към днешна дата в кръговата икономика са заети повече от 4 млн. души⁵⁷. По оценки на Комисията до 2030 г. ще трябва да бъдат създадени още 1,2 млн. зелени работни места, за да бъдат изпълнени само ангажиментите на Европа по Парижкото споразумение.⁵⁸

Пактът за климата ще помогне на търсещите работа в екологичната икономика, като насърчава и подкрепя развитието на **зелени умения**⁵⁹ сред граждани, образователни и обучителни институции, както и сред публичните органи, и чрез насърчаване на бизнеса да се възползва от прехода към екологична икономика и от възможностите ѝ. Програмите и инициативите за развитие на зелени умения трябва да са еднакво достъпни за всички и да се осигури достъп за хората с увреждания.

Пактът ще:

1. насърчава участието на организации и сектори, които са важни за прехода към щадяща климата икономика, в „Пакта за умения“⁶⁰. Той има за цел да мобилизира частни и публични заинтересовани страни да предприемат конкретни действия за повишаване на квалификацията и преквалификация на хора в трудоспособна възраст и за създаване на партньорства.
2. разпространява **добри практики и успешни примери**, събрани от многобройните европейски инициативи, по-специално Европейската седмица на професионалните умения⁶¹, „Умения за живота“, Европейския алианс за

⁵⁵ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_bg

⁵⁶ https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC120302/employment_energy_status_report_2020.pdf

⁵⁷ COM(2020) 98 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0098>

⁵⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=bg&pubId=8219>

⁵⁹ Разработване на основен набор от зелени умения за пазара на труда с цел насочване на обучението в цялата икономика — таксономия на ESCO <https://ec.europa.eu/esco/portal/home>. ЕСФ + ще подкрепи повишаването на квалификацията и преквалификацията на 5 милиона души във връзка със зелените работни места и зелената икономика <https://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=62&langId=bg>

⁶⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1517&langId=bg>

⁶¹ Европейска седмица на професионалните умения https://ec.europa.eu/social/vocational-skills-week/european-vocational-skills-week-2017_en

професионална подготовка и финансирани по „Еразъм+“ проекти⁶². Добрите практики на държавите членки включват използването на гаранцията за младежта с цел предоставяне на възможности в екологичните сектори за безработни или неактивни млади хора;

3. помага за **ориентирането в новия Европейски социален фонд плюс** за периода 2021 –2027 г. и в Механизма за възстановяване и устойчивост, който ще позволи на милиони хора да бъдат обучени за заемане на зелени работни места, за екологичното възстановяване и за нова платформа за подкрепа на иновациите, която ще бъде стартирана през 2021 г. Програмата „Еразъм +“ за периода 2021 – 2027 г. ще предостави възможности за развитие на ориентирани към бъдещето умения, както и партньорски проекти за организации в областта на образованието и младежта за сътрудничество относно умения и компетенции за околната среда и климата;
4. насърчава заинтересованите страни, местните власти и общностите да **използват пълноценно Фонда за справедлив преход и Механизма за справедлив преход**⁶³, за да популяризират преквалификацията, активното включване на работници и търсещи работа и създаването на нови местни възможности за заетост в целевите региони;
5. насочва към наличната подкрепа за висшите училища за разработване и преподаване на програми за въздействието върху околната среда и климата върху жизнения цикъл и отпечатъците, както и за гъвкавите форми на обучение, включително кратки курсове по устойчивост на околната среда⁶⁴.

4. Присъединете се към нас

Европейският пакт за климата ще признае и информира за усилията на тези, които вече се борят срещу кризата с климата и срещу екологичната криза, и ще насърчава останалите да се присъединят. Това ще помогне на Европа да овладее своите емисии и да приведе икономиката си в съответствие с природата, а за това начинание са ни необходими всички.

Приканваме **местните, регионалните и националните органи** да организират редовни срещи по въпросите на климата и околната среда, да разработят стратегии за справедлив преход, да увеличат инвестициите в защитата на своите общности от въздействието на климата и да разгледат разнообразните ползи, които намаляването на

Европейски алианс за професионална подготовка <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=bg> ;

⁶² Платформа за проекти по програма „Еразъм +“ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects_bg ;
Инициатива за мрежи от европейски университети https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_bg

⁶³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu/just-transition-mechanism_bg

⁶⁴ Напр. <https://microcredentials.eu>

емисиите носи на техните райони по отношение на качеството на въздуха, чистата мобилност и достъпната енергия.

Приканваме **частния сектор, бизнеса и финансовия сектор** да правят добро, за да се справят добре. Това означава да поставят устойчивостта в основата на своята стратегия и дейности, да се съсредоточат върху дългосрочните ползи за всички, вместо върху краткосрочните дивиденди за ограничена група хора, да помагат на правителствата да гарантират, че пазарите осигуряват икономически стимули за намаляване на вредата за околната среда и климата; да използват своята иновативна сила за разработване на решения за глобалните предизвикателства.

Приканваме **гражданското общество**, включително организациите по места, да продължат да използват своята събирателна мощ за борба с отрицанието и забавянето по отношение на климата чрез енергични, активни и положителни действия и да използват социалните иновации, за да насърчат цялостна промяна към неутрална по отношение на климата и устойчива Европа.

Приканваме **социалните партньори** да разработят съвместни стратегии за справедлив преход към неутралност по отношение на климата и да поддържат и създават работни места в сектори и региони в процес на трансформация, по-специално чрез насърчаване на възможности за преквалификация и повишаване на квалификацията за новите зелени, висококачествени и дълготрайни работни места в бъдеще.

Приканваме **училища, академични среди, институции за образование и обучение** да засилят грамотността по отношение на климата и околната среда и да популяризират научните факти във връзка с кризата с климата и нейната неотложност, за да се стигне до въздействие в ежедневието, икономиката и разработването на политики.

Приканваме **младите хора** да използват Пакта, за да стимулират промени в системата и между поколенията в полза на обществото като цяло.

Приканваме **гражданите** да търсят и възприемат многобройните подобрения, които щадящите климата избор и навици могат да постигнат едновременно в техния живот, техните общности и в климата.

Пактът вече е отворен за идеи, за посланици и за заявяване на интерес към поемане на ангажименти. Ако искате да научите повече за Пакта за климата или да бъдете активен участник в него, сте добре дошли на уебсайта на Пакта за климата⁶⁵, в социалните медии, чрез питания в представителствата на Комисията в държавите членки или чрез контакт с някой от посланиците на Пакта за климата.

⁶⁵ <https://europa.eu/climate-pact>

Комисията приканва всички да поемем към една по-добра и по-зелена Европа. Докато вървим заедно и с обща цел, ние ще проправим пътека. Всеки може да предприеме действия. Всеки може да допринесе. **С всяко действие може да се постигне промяна.**